

Reijo Miettinen vuoden 1994 aikuiskouluttajaksi

Helsingin yliopistossa toimiva Aikuiskasvatuksen kilta ry. valitsi VTT Reijo Miettisen vuoden 1994 aikuiskouluttajaksi.

Reijo Miettinen sanoo olevansa turhautunut tutkimukseen, jolla ei ole käytännön merkitystä, ja pohtivansa, miten tutkimustietoa voitaisiin hyödyntää paremmin. Pitkäjänteisen tutkimuksen ja välittömän hyödynnettävyyden välinen ristiriita kiehtoo Miettistä työelämän tutkijana ja kehittäjänä. Yhtenä ratkaisuna ongelmaan hän esittää, että konsultointi, tutkimusaineiston hankinta ja analyysi yhdistetään samaan prosessiin. Esittämänsä ajatusta hän aikoo testata käytännössä uudessa Kehittävän työntutkimuksen ja toiminnan teorian tohtorinkoulutusohjelmassa Helsingin yliopiston kasvatustieteen laitoksella.

Työelämä muuttuu nopeasti. Miettisen mukaan uuden tiedon ja uusien työvälineiden omaksumisen tarve aiheuttaa sen, että kömpelöiden ja hierarkisten organisaatioiden aika on ohi. Myös kapea-alainen asiantuntemus osoittautuu riittämättömäksi. Tarvitaan laajaa yhteistyötä erilaista osaamista edustavien ihmisten välillä. Tulevaisuudessa yhteistyötä tehdään entistä enemmän sekä organisaation sisällä että niiden välillä.

Työelämän aikuiskoulutuksessa Miettinen painottaa yhteistyön ja verkostojen merkitystä. Hän kehottaa organisaation koulutuksesta vastaavia henkilöitä paneutumaan mahdollisimman perusteellisesti omaan organisaatioonsa ja sen ongelmiin. Muuten he eivät voi toimia yhteistyöverkkojen rakentajina, hahmottaa toiminnan kehittämisen kannalta keskeisiä ongelmia, eivätkä kykene motivoimaan toiminnan kehittämisessä mukana olevia eri osapuolia.

Koulutuksen kentällä toimii Miettisen mukaan monenlaisia yrittäjiä. Koulutuksesta vastaavan henkilön on kyettävä tekemään ero päiväperhojen, muoti-ilmiöiden ja toisaalta vakavasti otettavien ja osaavien asiantuntijoiden välillä. Häneltä edellytetään siksi organisaation ja sen perinteisten toimintatapojen ja työvälineiden tuntemisen lisäksi vankkaa tieteellistä yleissivistystä.

Reijo Miettinen oli 1980-luvun alussa kehittämässä nk. kognitiivista kurssididaktiikkaa Valtion koulutuskeskuksen piirissä. Tuolta ajalta ovat esimerkiksi julkaisut Kognitiivisen oppimisnäkökuvan tausta sekä Henkilöstökouluttajan ammattikäytäntö ja sen tiedollinen perusta.

Vuonna 1986 Miettinen käynnisti kolmivuotiseksi venyneen tutkimus- ja kehityshankkeen Suomen liikemiesten kauppaopistossa. Tuosta kehittämishankkeesta syntyi kaksi teosta. Koulun muuttamisen mahdollisuudesta on analyysi opetustyön ja koulun kehityksestä, ristiriidoista ja näiden ristiriitojen ratkaisuyrityksistä. Kirja sisältää mm. analyysin siitä, kuinka Frederic Taylorin 'tieteellinen liikkeenjohto' on ollut anglosaksisen opetussuunnitteluaikojen keskeinen lähtökohta.

Väitöskirjassaan Oppitunnista oppimistoimintaan Miettinen on tarkastellut mm. oppilaitoksen ja muun yhteiskunnan suhdetta, opettajien ja hallinnon välistä työnjakoa sekä opetuksen suunnittelun malleja ja välineitä. Suomen liikemiesten kauppaopiston tutkimus- ja kehittämishankkeessa syntyi myös nk. aihekokonaisuussuunnittelu opettajien yhteisen toiminnan välineeksi.

Tulevaisuuden tietoyhteiskunnassa koulu oppiminen tapahtuu yhä enemmän opettajan organisoimissa oppimisen verkoissa. Opetusprosesseista tulee oppimisprosesseja. Opettajasta tulee tiedon ja yhteiskunnan kehityksen seuraaja, vauhdittaja ja organisoija. Yksittäinen opettaja ei jaksa viedä muutosta yksin läpi, vaan tarvitaan koulun perinteisten työtapojen ja yhteistyörakenteiden muuttamista.

Reijo Miettinen työskentelee nykyisin vierailevana tutkijana Kalifornian yliopistossa San Diegossa. Hänen tarkempi sijaintipaikkansa on Yrjö Engeströmin johtama 'Laboratory of Comparative Human Cognition'.